

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 18.12.2013

Punkt 6.

Etablering af Videnscenter for afhjælpning af misbrugsproblemer blandt særlige målgrupper (VAMiS).

2013-37004.

Fagcenter for Særlige Tilbud indstiller, at chefgruppen godkender

at Videnscenter for afhjælpning af misbrugsproblemer blandt særlige målgrupper (VAMiS) etableres

Sagsbeskrivelse

I Aalborg Kommunes budgetvedtagelse for 2014-2017 er der beskrevet, at Ældre- og Handicapforvaltningen vil etablere et videnscenter for afhjælpning af misbrug blandt særlige målgrupper (VAMiS). Indsatsen rettes mod borgere, der på grund af deres funktionsnedsættelse, ikke er i stand til at drage nytte af de eksisterende tilbud inden for misbrugsområdet, men har behov for en massiv pædagogisk udredning og indsats.

Indhold

Erfaringer i Ældre- og Handicapforvaltningen viser, at misbrugsproblemer blandt borgere med funktionsnedsættelser (efterfølgende betegnet ”særlige målgrupper”) gennem en årrække har været tiltagende. Kendetegnene for borgerne i de særlige målgrupper er, at de ikke profiterer af en traditionel behandlingstilgang og/eller bliver afvist af det etablerede behandlingssystem, da de ikke kan indgå i den behandling, der tilbydes. Blandt de væsentligste forklaringer på dette er, at den traditionelle behandlingstilgang er målrettet borgere på ”normalområdet” og dermed indebærer, at borgeren skal være i stand til at reflektere over egne handlinger eller omsætte det de lærer i daglig praksis. Et krav som kun de færreste af borgerne i de særlige målgrupper kan imødekomme.

Der er på landsplan ikke en tilgang, der er målrettet afhjælpning af denne målgruppes misbrugsproblemer. Derimod er Holland kommet langt i metodeudviklingen og har udarbejdet en systematisk tilgang. Det faglige fundament i VAMiS vil bygge på hollandske koncepter og erfaringer, der bliver tilpasset en dansk kontekst.

VAMiS vil bestå af flere elementer:

- 1) **Udredning.** Alle borgere i VAMiS skal gennemgå en udredning, for at få en målrettet indsats. Udredningen vil bestå af en misbrugsscreening, der vil kortlægge misbruget og en basisscreening, der vil kortlægge de grundlæggende oplysninger hos borgeren samt en screening for psykiske problemstillinger. Derudover kan der ved behov, tilbydes en mere dybdegående udredning. Udredningerne bygger på nationale og internationale redskaber og test, hvor nogle er udviklet specifikt til de særlige målgrupper.
- 2) **Lærings- og mestringsprogram og fagterapi.** Grundstenen i afhjælpning af misbrugsproblemer i de særlige målgrupper bliver et hollandsk modulopbygget forløb, der kaldes et lærings- og mestringsprogram. Undervejs er der stor vægt på motivationsarbejde med borgeren for at

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 18.12.2013

fastholde vedkommendes tilknytning til afhjælpning, da man af erfaringer ved, at borgere i de særlige målgrupper har behov for, at deres motivation til at ændre deres misbrug skal understøttes. Forløbet vil desuden indeholde relevante fagterapier som eksempelvis kan være musik-, krops- eller kunstterapi. Forløbet foregår ambulantly, hvorfor borgeren ikke skal flytte for at deltage i forløbet. Dette indbefatter et tæt samarbejde med borgerens eventuelle eksisterende tilbud/plejehjem/kontaktpersoner.

- 3) **Kompetenceudvikling.** Mange medarbejdere oplever, at de mangler metoder i dagligdagen til at håndtere de udfordringer og dilemmaer, der kan følge i kølvandet på borgere med misbrugsproblemer. En del af VAMiS vil derfor være kompetenceudvikling af medarbejdere på tværs af Ældre- og Handicapforvaltningen. Der er flere niveauer i kompetenceudviklingen, herunder en audit, der fokuserer på, hvilken udvikling man ønsker på området. Niveau 1 består af temadage på de enkelte tilbud og plejehjem, hvor undervisningsindholdet tilpasses den konkrete arbejdsplads. Derudover er der to basisuddannelser, der omhandler henholdsvis misbrug blandt særlige målgrupper og motivationsarbejde blandt særlige målgrupper.

Projektet

VAMiS etableres som et 3-årigt projekt, der løber frem til udgangen af 2016. Projektformen skal sikre, at der er en kontinuerlig udvikling med mulighed for afprøvning og tilpasning af koncepter og indsatser. Der vil undervejs arbejdes med effektmålinger og være fokus på at etablere et bæredygtigt og en driftssikker organisation efter projektperiodens udløb.

Projektet er organiseret med en styregruppe, en projektgruppe og en referencegruppe. Derudover er der 6 arbejdsgrupper, der varetager opgaver som tilpasning af det hollandske materiale, udarbejdelse af koncepter for kompetenceudvikling og udredninger/screeninger, udfærdigelse af PR materiale, afklaring af henvisningsprocedurer og varetagelse af økonomien.

Den ledelsesmæssige forankring af VAMiS vil være i Fagcenter for Særlige Tilbud.

Økonomi

I de første to år (år 2014 og 2015) vil der for borgere i Ældre- og Handicapforvaltningen være gratis indskrivning til et forløb. Således kan konceptet udvikles og tilpasses inden der kan udarbejdes en takst. Kompetenceudviklingen vil koste et mindre gebyr.

Der er årligt afsat 3,5 mio. kr. til VAMiS. Det forventes, at VAMiS på koncernniveau vil medføre besparelser svarende til 5,5 mio. kr. fra år 2015. Besparelserne forventes at være i form af et ændret behov hos borgere, da de vil være i stand til at klare sig med et mindre indgribende tilbud, efter de er fået afhjulpnet deres misbrugsproblemer. På personalesiden forventes en reduktion i sygefravær, da de gennem kompetenceudvikling får metoder til at håndtere de misbrugsproblemer de møder i dagligdagen.

Tidsplan

18/11 2013 Chefgruppen i Handicapafdelingen

3/12 2013 Forvaltningsledelsen i Ældre- og Handicapforvaltningen

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 18.12.2013

18/12 2013 Ældre- og Handicapudvalget

Primo 2014 Ældrerådet, Handicaprådet og AMU-H

1/4 2014 Opstart af VAMiS

31/12 2016 Projektorganiseringen for VAMiS ophører

Bilag

Bilag 1: Kommissorium for VAMiS, november 2013.

[Bilag - Kommissorium for VAMiS, november 2013](#)

Beslutning:

Godkendt.

Ældre- og Handicapudvalget

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 18.12.2013